

RECEPȚIONAT

Agenția Națională pentru Cercetare
și Dezvoltare _____
_____ 2021

AVIZAT

Secția AŞM _____
_____ 2021

RAPORT ANUAL**privind implementarea proiectului din cadrul
Programului de Stat (2020-2023)**

Cercetări enciclopedice de economie și de drept economic, 20.80009.0807.18

Prioritatea Strategică IV. Provocări societale

Conducătorul proiectului

dr. Alexandru ARMEANIC

Directorul organizației

dr. hab. Constantin MANOLACHE

Consiliul științific

Marina TICU

L.S.

Chișinău 2021

1. Scopul etapei anuale conform proiectului depus la concurs

Efectuarea cercetărilor enciclopedice de economie și drept economic pentru precizarea, elaborarea și expertizarea Registrului general de termeni.

2. Obiectivele etapei anuale

1. Elaborarea, actualizarea și expertizarea Registrului general de termeni.
2. Elaborarea articolelor-model pentru „Enciclopedia de economie și drept economic”.
3. Pregătirea materialului ilustrativ.
4. Întocmirea, redactarea și expertizarea articolelor enciclopedice.

3. Acțiunile planificate pentru realizarea scopului și obiectivelor etapei anuale

Obiectivul 1 Elaborarea, actualizarea și expertizarea Registrului general de termeni

- elaborarea, actualizarea și expertizarea a cca 4000 de termeni pentru Registrul general de termeni al Enciclopédiei de economie și drept economic.

Obiectivul 2 Elaborarea articolelor-model pentru „Enciclopedia de economie și drept economic”

- elaborarea a 5 articole-model pentru „Enciclopedia de economie și drept economic”.

Obiectivul 3 Pregătirea materialului ilustrativ

- pregătirea și expertizarea a cca 150 de unități ilustrative.

Obiectivul 4 Întocmirea, redactarea și expertizarea articolelor enciclopedice

- elaborarea, redactarea și expertizarea a cca 1000 de articole enciclopedice pentru „Enciclopedia de economie și drept economic”.

4. Acțiunile realizate pentru atingerea scopului și obiectivelor etapei anuale

Obiectivul 1 Elaborarea, actualizarea și expertizarea Registrului general de termeni

- a fost elaborat, actualizat și expertizat Registrul general de termeni al Enciclopédiei de economie și drept economic – 4000 de termeni.

Obiectivul 2 Elaborarea articolelor-model pentru „Enciclopedia de economie și drept economic”

- au fost elaborate 5 articole-model pentru „Enciclopedia de economie și drept economic”.

Obiectivul 3 Pregătirea materialului ilustrativ

- au fost pregătite și expertizate 158 de unități ilustrative pentru „Enciclopedia de economie și drept economic”.

Obiectivul 4 Întocmirea, redactarea și expertizarea articolelor enciclopedice

- au fost elaborate, redactate și expertizate 910 articole enciclopedice pentru „Enciclopedia de economie și drept economic”.

- au fost elaborate și editate fascicolele III și IV ale „Enciclopédiei de economie și drept economic”.

5. Rezultatele obținute (descriere narativă 3-5 pagini)

În temeiul obiectivelor etapelor stabilite pe anul 2021 pentru proiectul „Cercetări enciclopedice de economie și de drept economic”, 20.80009.0807.18, Prioritatea Strategică IV „Provocări societale” din cadrul Programului de Stat (2020-2023), pe parcursul anului curent a continuat realizarea acțiunilor de documentare și selectare a informațiilor complexe din literatura de specialitate națională și internațională, de cercetare și sistematizare a datelor bibliografice complexe din domeniul economiei și dreptului economic, de cercetare enciclopedică, ceea ce a avut drept rezultat precizarea, elaborarea și expertizarea Registrului general de termeni.

În urma activităților întreprinse a fost precizat și expertizat Registrul general de termeni al „Enciclopediei de economie și drept economic” care include 4000 de termeni din domeniul economiei și dreptului economic.

Pentru fascicolele III și IV ale „Enciclopediei de economie și drept economic” au fost sistematizați termenii cu literele K-Z: a fost adnotat, redactat și expertizat Registrul -cadru de termeni în domeniul economiei - 490 titluri, inclusiv articole enciclopedice elaborate. De asemenea, a fost precizat și expertizat Registrul- cadru de termeni în domeniul dreptului economic - 420 titluri, inclusiv articole enciclopedice elaborate.

În vederea elaborării „Enciclopediei de economie și drept economic” au fost cercetate, sistematizate și analizate din perspectiva multidisciplinară conceptele teoretico-metodologice ale cercetărilor enciclopedice tematică în scopul precizării tipologiei articolelor enciclopedice în domeniul economiei și dreptului economic. Drept rezultat au fost perfectate și redactate 910 articole enciclopedice, inclusiv articole enciclopedice în domeniul dreptului economic - 420 și articole enciclopedice în domeniul economiei - 490, au fost selectate și pregătite pentru expertizare 158 de unități ilustrative.

Pe parcursul realizării proiectului au fost pregătite pentru tipar și editate fascicolele III și IV ale „Enciclopediei de economie și drept economic” - registre-cadru, articole enciclopedice.

În condițiile actuale, de tranziție la economia bazată pe cunoaștere și competitivitate, când limbajul economic și de drept economic cu varietățile sale specifice își conturează tot mai pregnant trăsăturile diferențiale prin crearea și consolidarea unui sistem de concepte și mijloace de expresie bine definite, elaborarea unor enciclopedii de termeni economici și de drept economic este mai mult decât necesară și binevenită.

Editarea unei astfel de enciclopedii a fost impusă de noile realități economice și sociale, dar și de dorința de a pune la punct o bună parte din terminologia economică și de drept economic, atât conceptele desemnate de termenii fixați în glosar, cât și descrierea lor lexicografică. Astfel, pornind de la exigențele lexicografice actuale, la baza explicației conceptelor terminologice sunt puse principiile sistematicității și al definirii analoage. La formularea definițiilor s-a optat pentru explicații rezumative, succinte, „consistente” dar explicite ale termenilor, menite să dezvăluie esența noțiunilor definite. La redactarea finală a definițiilor se va îmbina armonios rigoarea științifică cu relevanța practică.

Enciclopedia cuprinde termeni din toate domeniile economiei: management, marketing, finanțe, contabilitate, relații economice internaționale etc. Termenii din domeniul dreptului economic vin să completeze registrul de termeni al enciclopediei, constituind o terminologie conexă.

Deoarece enciclopedia are drept obiectiv principal prezentarea unui segment din terminologia unui limbaj profesional, s-a renunțat la referințele de ordin lingvistic (gramatical) pentru fiecare cuvânt-titlu.

Certificarea științifică a lucrării este asigurată prin consultarea unui număr impunător de dicționare de specialitate și de uz general, de studii și manuale de economie și de drept economic.

Un efort deosebit a solicitat prezentarea termenilor polisemantici, aspect mai puțin reflectat în lucrările economice și de drept economic.

Dat fiind faptul că un reflex direct asupra modernizării și internaționalizării limbajelor specializate, inclusiv a celui economic și de drept economic, îl au împrumuturile neologice, acestora li s-a acordat o atenție prioritară.

Prin felul cum a fost concepută, enciclopedia va servi drept sursă de informare pentru toți cei care, în virtutea intereselor profesionale, au nevoie de cunoștințe economice și de drept economic: agenți economici, jurnaliști, publiciști, cadre didactice, autori de manuale, precum și alte categorii de persoane care, fiind implicate în diverse activități economice, vor să-și extindă orizontul de cunoștințe.

Pe parcursul realizării proiectului au fost analizate și interpretate aspecte teoretice și științifico-metodologice ale subiectului abordat, concluzionându-se că enciclopedia tematică în sfera economiei și dreptului economic se definește ca o lucrare lexicografică onomasiologică de proporții mari, care tratează științific termeni ce denumează noțiuni din ramuri ale științei (nume comune și proprii, instituții, fenomene) în diversele lor accepțiuni, sistematizați în ordine alfabetică. Cercetările enciclopedice în domeniul economiei și al dreptului economic reprezintă o abordare sintetică, științifică sau științifico-populară ce conține informații cognitive, reflectând nivelul științelor și culturii din epocă și marchează mentalitatea epocii respective.

6. Diseminarea rezultatelor obținute în proiect în formă de publicații

1. Monografii

1.2. Monografii naționale

Enciclopedia de economie și drept economic / autori: Alexandru Armeanic, Silvia Mîrcu, Oleg Bujor [et.al.]; editor: Constantin Manolache; redactor științific Grigore Belostecinic; Ministerul Educației și Cercetării, Biblioteca Științifică (Institut) „Andrei Lupaș”, Centrul de Cercetări Enciclopedice. – Chișinău: Biblioteca Științifică (Institut) „Andrei Lupaș”, 2021 (F.E.-P. „Tipografia Centrală”) – . – ISBN 978-9975-3283-7-1. [Vol.] (3) : K-Z : Registrul cadru de termeni în domeniul economiei. – 2021. – 92 p. – ISBN 978-9975-3283-3-3.

Enciclopedia de economie și drept economic / autori: Alexandru Armeanic, Silvia Mîrcu, Oleg Bujor [et.al.]; editor: Constantin Manolache; redactor științific Grigore Belostecinic; Ministerul Educației și Cercetării, Biblioteca Științifică (Institut) „Andrei Lupaș”, Centrul de Cercetări Enciclopedice. – Chișinău: Biblioteca Științifică (Institut) „Andrei Lupaș”, 2021 (F.E.-P. „Tipografia Centrală”) – . – ISBN 978-9975-3283-7-1. [Vol.] (4) : L-Z : Registrul cadru de termeni

în domeniul dreptului economic. – 2021. – 88 p. – ISBN 978-9975-3283-5-7.

7. Impactul științific, social și/sau economic al rezultatelor științifice obținute în cadrul proiectului.

Rezultatele științifice obținute în cadrul proiectului vor fi utilizate în economia națională, sistemul educațional, științific, de către autoritățile publice centrale și locale.

8. Infrastructura de cercetare utilizată în cadrul proiectului

Activitatea de cercetare în cadrul proiectului a fost desfășurată în cadrul Centrului de cercetări enciclopedice:

- cu un efectiv de 8,75 unități – cercetători științifici;
- având în folosință 3 birouri, spațiu în care își desfășoară activitatea de cercetare personalul implicat în proiect;
- cu un echipament științific curent de 6 calculatoare, 2 scanere, 3 imprimante.

9. Colaborare la nivel național în cadrul implementării proiectului

În procesul de cercetare și realizare a proiectului echipa de cercetare colaborează, la necesitate, cu instituții de cercetare, cultură și educație din republică, din domeniu.

10. Colaborare la nivel internațional în cadrul implementării proiectului

În cadrul implementării proiectului „Encyclopedia de economie și drept economic”, precum și a selectării surselor bibliografice, arhivistice, materiale și schimb de experiență Biblioteca Științifică (Institut) a consolidat relațiile de colaborare prin încheierea în anul 2021 a 2 acorduri de colaborare cu:

- Biblioteca Științifică a Academiei Naționale de Științe din Azerbaidjan;
- Arhiva Academiei Ruse de Științe.

Relații de colaborare și schimb de experiență continuă să fie menținute cu:

- Institutul de Studii Enciclopedice al Academiei Naționale a Ucrainei;
- Instituția Publică de Stat „Editura Enciclopedică”, Ucraina;
- Encyclopaedia Universalis, Franța;
- Encyclopædia Națională a Letoniei;
- Editura „LUMEN”, România;
- Universitatea Wuhan;
- Grupul Editorial Encyclopædia Catalana;
- Centrul de Studii Enciclopedice din Belarus;
- Institutul de Studii Enciclopedice din Tatarstan;
- Institutul de Studii Enciclopedice din Bashkortostan.

11. Dificultățile în realizarea proiectului

Lipsa surselor financiare pentru perfectarea contractelor de cercetare-dezvoltare cu autorii pentru elaborarea materialelor enciclopedice.

Lipsa redactorilor specializați în redactarea materialelor enciclopedice.

12. Diseminarea rezultatelor obținute în proiect în formă de prezentări la foruri științifice (comunicări, postere – pentru cazurile când nu au fost publicate în materialele conferințelor, reflectate în p. 6)

Listă forurilor la care au fost prezentate rezultatele obținute în cadrul proiectului de stat (Optional) se va prezenta separat (conform modelului) pentru:

- Manifestări științifice internaționale (în străinătate)
- Manifestări științifice internaționale (în Republica Moldova)
- Manifestări științifice naționale
- Manifestări științifice cu participare internațională

Model:

Numele, prenumele, titlul științific al participantului; Titlul manifestării (cu indicarea tipului de manifestare – internațională, națională etc.); Organizatori, țara, perioada desfășurării evenimentului; Titlul comunicării/raportului susținut (cu indicarea tipului de prezentare – oral, poster etc.)

13. Aprecierea și recunoașterea rezultatelor obținute în proiect (premii, medalii, titluri, alte aprecieri). (Optional)

Model: Nume, prenume; Distincția; Evenimentul (expoziție, concurs, târg și.a.)

14. Promovarea rezultatelor cercetărilor obținute în proiect în mass-media (Optional):

- Emisiuni radio/TV de popularizare a științei

Model: Nume, prenume / Emisiunea / Subiectul abordat

- Articole de popularizare a științei

Model: Nume, prenume / Publicația / Titlul articolului

15. Teze de doctorat / postdoctorat susținute și confirmate în anul 2021 de membrii echipei proiectului (Optional)

Model: numele și prenumele pretendentului, Titlul tezei / Teză de doctorat, postdoctorat, nume și prenume conducător.

16. Materializarea rezultatelor obținute în proiect

Rezultatele științifice din cadrul proiectului au fost prezentate la disciplina Dreptul comerțului internațional (unitatea de conținut: Grupul de interes în dreptul economic - contextul integratorist european/ studiu interdisciplinar). Ciclul I, Licență. Pentru studenții anului IV, cu frecvență la zi. Program: Drept. Academia de Studii Economice din Moldova. Facultatea Economie generală și drept. Catedra Drept.

17. Informație suplimentară referitor la activitățile membrilor echipei în anul 2021

➤ Membru/președinte al comitetului organizatoric/științific, al comisiilor, consiliilor științifice de susținere a tezelor (Optional)

Model: Nume, prenume / Evenimentul (conferință, consiliu de susținere etc.) / Perioada / Calitatea (membru, președinte și.a.)

Armeanic Alexandru, coordonator științific a 2 studenți, participanți la Simpozionul științific al tinerilor cercetători, ediția a XIX-a, secția „Jurisprudență”, Chișinău, 16-17 aprilie 2021:

Ilovan Ana, studentă, Specialitatea: D Academia de Studii Economice din Moldova
Coordonator științific: Armeanic Alexandru, dr., conf. univ. Academia de Studii Economice din Moldova. *Identificarea criminalistică a persoanei prin intermediul examinării grafoscopice.*

Margarint Denis, student, Specialitatea: D Academia de Studii Economice din Moldova
Coordonator științific: Armeanic Alexandru, dr., conf. univ. Academia de Studii Economice din Moldova. *Interacțiunea monedei virtuale cu zonele offshore.*

➤ Redactor / membru al colegiilor de redacție al revistelor naționale / internaționale (Optional)

Model: Nume, prenume / Revista / Calitatea (membru/redactor/recenzent oficial)

18. Rezumatul activității și a rezultatelor obținute în proiect

1 pagină în engleză și 1 pagină în română ce rezumă rezultatele obținute în anul 2021.

În cadrul proiectului „Cercetări enciclopedice de economie și de drept economic”, 20.80009.0807.18, echipa de cercetare a obținut următoarele rezultate științifice:

A fost precizat și expertizat Registrul- cadru de termeni în domeniul economiei – 4000 de termeni pentru Registrul general al „Enciclopediei de economie și drept economic”, iar pentru fascicolele III și IV ale Enciclopediei de economie și drept economic au fost sistematizați termenii pentru literele K-Z: a fost adnotat, a fost redactat și a fost expertizat Registrul -cadru de termeni în domeniul economiei - 490 titluri - articole enciclopedice elaborate, a fost precizat și a fost expertizat Registrul cadru de termeni în domeniul dreptului economic literele K-Z 420 titluri - articole enciclopedice elaborate.

Au fost perfectate și au fost redactate 910 articole enciclopedice, articole enciclopedice în domeniile dreptului economic (420 ex.) și economie (490), au fost selectate și au fost pregătite pentru expertizare 158 de unități ilustrative.

Au fost pregătite pentru tipar și editate fascicolele III și IV ale „Enciclopediei de economie și drept economic” – registre-cadru, articole enciclopedice.

Based on the objectives of the stage established for 2021, within the project "Encyclopedic research on economics and economic law", 20.80009.0807.18, the research team obtained the following scientific results:

The Framework Register of Economics Terms was specified and examined - 4000 terms for the General Register of the "Encyclopedia of Economics and Economic Law", and for issues III and IV of the Encyclopedia of Economics and Economic Law the terms for the letters K-Z were systematized: was annotated, was drafted and was examined Register of terms in economics - 490

titles - encyclopedic articles, was specified and was examined Register of terms in economic law letters KZ 420 titles - articles encyclopedic.

910 encyclopedic articles, encyclopedic articles in the fields of economic law (420) and economics (490) were completed and drafted, 158 illustrative units were selected and prepared for expertise.

Issues III and IV of the "Encyclopedia of Economics and Economic Law" were prepared for printing and editing - framework registers, encyclopedic articles.

19. Recomandări, propuneri

Propunem să fie anulate restricțiile normative pentru angajarea remunerată în calitate de personal nescrisnic la proiectele de cercetare pentru a asigura realizarea calitativă a sarcinilor prin includerea savanților notorii care activează în alte instituții.

Conducătorul de proiect

/ dr. Alexandru ARMEANIC

Data: 07.12.2021

Executarea devizului de cheltuieli, conform anexei nr. 2.3 din contractul de finanțare

Cifrul proiectului: 20.80009.0807.18

Cheltuieli, mii lei				
Denumirea	Cod		Anul de gestiune	
	Eco (k6)	Aprobat	Modificat +/-	Executat
Remunerarea muncii angajaților conform statelor	211180	819,8		819,8
Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii	212100	237,7		237,7
Servicii editoriale	222910	184,5		184,5
Indemn. pentru incapacitatea temporară de munca achitata din mijl. financiare ale angaj.	273500	3,5		3,5
Procurarea pieselor de schimb	332110	4,3		4,3
Total		1249,8		1248,2

Conducătorul organizației / dr. hab. Constantin MANOLACHE

Contabil șef / Liubov ATAMANCIUC

Conducătorul de proiect / dr. Alexandru ARMEANIC

Data: 07.12.2021

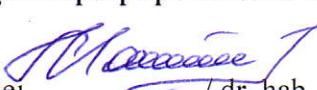

Componența echipei proiectului
Cifrul proiectului 20.80009.0807.18

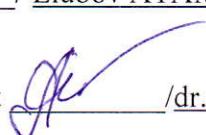
Echipa proiectului conform contractului de finanțare (la semnarea contractului)						
Nr. crt.	Nume, prenume (conform contractului de finanțare)	Anul nașterii	Titlul științific	Norma de muncă conform contractului	Data angajării	Data eliberării
1.	Armeanic Alexandru	1973	Doctor	0,25	04.01.2021	
2.	Nichitenciu Maria	1995		1	04.01.2021	
3.	Mîtcu Silvia	1979	Doctor	1	04.01.2021	
4.	Mîtcu Silvia	1979	Doctor	0,5	04.01.2021	
5.	Chetrari Diana	1973		1	04.01.2021	
6.	Chetrari Diana	1973		0,5	04.01.2021	
7.	Bujor Oleg	1978	Doctor	0,5	04.01.2021	
8.	Pogolșa Vitaliu	1959		0,5	04.01.2021	
9.	Donici Silvia	1956		0,5	04.01.2021	
10.	Oprea Valeriu	1958		0,5	04.01.2021	
11.	Adauga Mihail	1958		0,5	04.01.2021	
12.	Boaghi Victor	1980		1	04.01.2021	
13.	Juc Carolina	1995		0,25	04.01.2021	
14.	Belostecinic Grigore	1960	Academician	0,75	04.01.2021	

Ponderea tinerilor (%) din numărul total al executorilor conform contractului de finanțare	16,7
---	------

Modificări în componența echipei pe parcursul anului 2021 nu au fost operate

Conducătorul organizației / dr. hab. Constantin MANOLACHE

Contabil șef / Liubov ATAMANCIUC

Conducătorul de proiect /dr. Alexandru ARMEANIC

EXTRAS DIN PROCES-VERBAL nr. 16

AL ȘEDINȚEI CONSILIULUI ȘTIINȚIFIC AL BIBLIOTECII ȘTIINȚIFICE (INSTITUT)
„ANDREI LUPAN”

Chișinău, 8 decembrie 2021

A prezidat: dr. hab. Constantin MANOLACHE, directorul Bibliotecii Științifice (Institut) „Andrei Lupan”

Au participat:

Iulia VACARENCO
Acad. Gheorghe RUSNAC
Acad. Feodor FURDUI
Acad. Mihai CIMPOI
M.c. Demir DRAGNEV
Dr. hab. Valeriu DULGHERU
Dr. hab Vasile BAHNARU
Dr. hab. Constantin MANOLACHE
Dr. Oleg BUJOR
Dr. Ion XENOFONTOV
Ion VÂRȚANU
Mihail ADAUGE
Valeriu OPREA
Vitaliu POGOLŞA
Silvia DONICI
Marina TICU

Ordinea de zi

dr. hab. Constantin MANOLACHE

Cu privire la aprobarea rapoartelor anuale privind implementarea proiectelor din cadrul Programului de Stat (2020-2023)

Se aprobă ordinea de zi și raportorii:

Ion Vârțanu, șef centru Cercetări Enciclopedice - proiect „Elaborarea științifică a „Enciclopediei Moldovei” și a platformei electronice în contextul dezvoltării societății bazate pe cunoaștere”, 20.80009.1606.04, conducător de proiect dr. hab. Constantin MANOLACHE;

Marina TICU, secretar științific – proiect „Cercetări enciclopedice de economie și drept economic”, 20.80009.0807.17, conducător de proiect dr. Alexandru ARMEANIC (în legătură cu absența motivată a domnului dr. Alexandru ARMEANIC)

S-a discutat:

Au fost prezentate și propuse spre aprobare rapoartele anuale privind implementarea proiectelor din cadrul Programului de Stat (2020-2023):

Raportor: Ion Vârțanu, șef centru Cercetări Enciclopedice,

1. „Elaborarea științifică a „Enciclopediei Moldovei” și a platformei electronice în contextul dezvoltării societății bazate pe cunoaștere”, 20.80009.1606.04, conducător de proiect dr. hab. Constantin MANOLACHE

Raportor: Marina TICU, secretar științific (dr. Alexandru ARMEANIC – absență motivată)

2. „Cercetări enciclopedice de economie și drept economic”, 20.80009.0807.17, conducător de proiect dr. Alexandru ARMEANIC

S-a decis:

Se aprobă rapoartele anuale privind implementarea proiectelor din cadrul Programului de Stat (2020-2023):

1. „Elaborarea științifică a „Enciclopediei Moldovei” și a platformei electronice în contextul dezvoltării societății bazate pe cunoaștere”, 20.80009.1606.04, conducător de proiect dr. hab. Constantin MANOLACHE
2. „Cercetări enciclopedice de economie și drept economic”, 20.80009.0807.17, proiect dr. Alexandru ARMEANIC.

Director

dr. hab. Constantin MANOLACHE

Secretar științific

Marina TICU